

OUD EN NIEUW

Categorie	Keuzes
Titel	Oud en Nieuw – Old en Nij – New Year's Eve
Doelstelling	De leerlingen maken een eigen vuurwerkpijl en samen gaan jullie knieperties maken. Hierbij maken de leerlingen spelenderwijs kennis met het Gronings.
Groep(en)	Onderbouw
Vak	Taal(en) algemeen Gronings, Nederlands (Taal)
Duur	70 minuten, eventueel verdeeld over meerdere dagen
Link met curriculum	Taalbeschouwing Kennis over meertaligheid algemeen Verbonden aan thema Oud en Nieuw
Talen	Gronings, Nederlands
Link met FREPA	Bewustwording van eigen talen en de talen in de omgeving Kennis over talen in Groningen
Vaardigheden	Luisteren, spreken
Theoretische onderbouwing	Taalbewustzijn/language awareness
Beschrijving activiteit	Stap 1 – Inleiding (10 min) Vraag de leerlingen wat ze al weten over Oud en Nieuw. Geef een voorwerp rond door de kring, een leerling die het voorwerp heeft en iets weet mag dat vertellen. Schrijf steekwoorden op het bord of op papier zodat er een woordweb ontstaat over Oud en Nieuw. Vraag hoe de kinderen thuis Oud en Nieuw vieren en bespreek eventuele cultuurverschillen. Bespreek de bijpassende woorden over Oud en Nieuw in de verschillende talen. Als niemand in de klas Gronings spreekt, kan dat worden toegevoegd. Stap 2 – Vuurwerk (30 min) Leg uit dat de leerlingen zelf een vuurpijl gaan knutselen. Geef de uitleg in het Gronings, of gebruik hiervoor het Drentse instructiefilmpje (zie materialen). De leerlingen verven de wc-rol en als de verf droog is versieren zij die met figuurtjes, stiften en papier. Dan plakken zij stroken crêpepapier aan de

	onderkant van de wc-rol. Niet zelf een kegel van karton aan de bovenkant, zodat de vuurpijl af is. Stap 3 – Knieperties (30 min) Bij Oud en Nieuw horen ook knieperties en die gaan jullie samen maken. Gebruik het recept van werkblad 1 en maak samen met de leerlingen de knieperties. Gebruik hierbij zoveel mogelijk Gronings, in ieder geval voor de ingrediënten.
Materialen	• Werkblad 1 • Instructiefilmpje: https://www.youtube.com/watch?v=Da198_8hXI4 (deze video is gesproken in het Noord-Drents) • Gedichten Old en Nij: https://www.klunderloa.nl/item/208/Begin/Nij-joar.html https://www.klunderloa.nl/item/285/Begin/Veul-zegen-in-t-nij-joar.html
Tips	• Bespreek voor het maken van de knieperties eerst de ingrediënten met de leerlingen in het Gronings: welke ingrediënten zijn er nodig? Laat ze de ingrediënten pakken. • De verschillende opdrachten binnen de activiteit kunnen ook op verschillende dagen uitgevoerd worden. • Bij de inleiding kan je de gedichtjes over Old en Nij gebruiken (zie ‘materialen’) om met leerlingen woorden over Oud en Nieuw in het Gronings te bespreken.

Werkblad 1 – OLD & NIJ

RESEPT KNIEPERTIES

Ingrediënten

- 500 gram waaitenmeel
- 500 gram sukker
- 275 gram botter
- 2 stuks aaien
- 1 snufje kaneel
- 2 puutjes vanillesukker
- 2 kopkes wotter
- Kniepertiesiezer

Berieden

Smelk de botter langzaam in ain pan mit dikke bodem. Voeg de sukker tou en rouer mit de lepel totdat er bloasjes ontstoan. Dit duurt ongeveer tiene minuten.

Rouer de aaien erdeur, de vanillesukker, t gezeefde meel en t wotter, noar de dikte van het mengsel. Nait dun, t mout schepboar blieven. Nuver laang deurroueren.

Kniepertiesiezer op stand 2 en schep mit ain eetlepel t beslag in t iezer. Wanneer de knieperties broen bin kist dizze eruut hoalen.